Ч. 113 Середа 24 мая (5 червня) 1895. Рік V.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Виходить у Львові що дня (крім недїль і гр. кат. сьвят) о 5-ій годинї по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостах на провинциї:
на цїлий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цїлий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Реформа виборча і загальне право голосованя.

Вчера по полудни появило ся справозданє підкомітету комісиї для реформи виборчої о проєктї тої-ж реформи. Однакож заким розкажемо дещо о самім плянї реформи виборчої, позволимо собі сказати кілька гадок о загальнім праві голосованя, котре, як того ще дехто домагає ся повинно бути тайне.

Звістно загально, що як з одної сторони Молодочехи дуже на то напирають ся, щоби було заведене загальне право голосованя, так з другої сторони Старочехи рішучо тому противні і доказують, що загальне право голосованя вийшло би лиш на шкоду ческому народови. Взагалї загальне право голосованя не знаходить симпатиї у тих людий, котрі дивлять ся трохи дальше і котрим не ходить лиш о якусь хвилеву побіду і хвилеві користи, що могли би остаточно обмежити ся для сего або того народу, лиш на тім, що завели би якесь инше уґрупованє партий парляментарних. Наші полїтики і малі і великі, як звістно загально, відзначають ся з дуже малими виїмками тим, що не виходять із становища наших інтересів і не богато самі роздумують, але за то дуже легко і майже завсїгди переймають ся чужими ідеями та прибирають чужі поклики за свої. Так стало ся у нас і з жаданєм загального права голосованя, ба ще й з тим додатком, щоби оно було тайне. Поклик: „загальне право голосованя“ став у нас модний; радикали стали домагати ся єго для того, що се есть жаданєм і социялїстів за границею, народовцї з табору опозицийного домагають ся єго для того, бо так роблять Молодочехи. О тім, чи загальне право голосованя вийшло би нам в користь, о тім ніхто у нас не думає. Для порівнаня позволимо собі звернути увагу на такий факт, як конскрипция. При конскрипциї не розходить ся преці о ніякий вибір, при ній не має ніхто такого інтересу як при виборах, щоби показати свою силу, а преці і тут, хоч кождий мав повну свободу вписати себе так або сяк, не обійшло ся без того, щоби з нашої сторони не підняли ся голоси нарікання, щоб не понеслось наше стеоретипове „кривда нам“. Певно, що далеко більше була би нам „кривда“ при загальнім праві голосованя, де би, розуміє ся, дозволена була аґітация в законних границях. Але нам про те байдуже. Ми домагаємо ся того, бо так роблять і другі.

Чи загальне право голосованя, хоч би лиш в теориї, єсть єдино добре, то й в тім дасть ся ще спорити. Сими днями видав праґский адвокат Лінґ брошуру, в котрій розбирає се питанє і доходить ось до якого висновку. Він виводить жаданє загального права виборчого з науки Русо'а о суспільнім договорі, котра веде в першій лїнїї до народного голосованя, а відтак до принципу репрезентацийного. Принцип репрезентацийний вимагав би, щоби весь нарід вибирав цїлу свою репрезентацию; то однакож показало ся в практицї неможливим і длятого прийшло до механїчного твореня округів виборчих. Загальне право виборче уважають за природний і єдино справедливий принцип виборчий, а Лінґ вказуючи на то, що загальне право виборче всюди обмежено, приходить до того заключеня, що всюди єсть лиш штучне право виборче та що після цїли права виборчого буде найвідповіднїйша та форма, при котрій могли би бути по можности увзгляднені інтереси всїх. Треба отже старати ся при кождочаснім економічнім і суспільнім станї так перевести уґруповане, щоби по можности всї інтереси і по можности рівномірно могли прийти до голосу. Шмерлінґів принцип заступництва інтересів був здоровим принципом, котрого консеквентне переобразованє могло би забезпечити правдиво загальне і правдиво рівне право виборче; лиш Шмерлінґова конституция сама вже недостаточно перевела сей принцип. Дорога, якою розвивала ся Шмерлінґова конституция, покинулась принципу, на котрим опирала ся. Через доданє до істнуючих курий ще й т. зв. пятиґульденовців змішано принцип неповного заступництва інтересів з механїчним правом виборчим а наслїдком того був упадок австрийского парляментаризму. То дає знак, що при поступовім розвою права виборчого замість механїчного дочисльованя нових голосів виборчих до теперішних було би дуже добре утворити нові куриї. Лінґ промавляє за тим, щоби для робітників утворено пяту курию, а для прочих нових виборців, шесту курию, аби робітникам, котрим одною рукою дає ся право виборче, другою не віднимано єго через счислюванє їх з многими тисячами таких, що мають зовсїм инші інтереси. Лінґ хотїв би, щоби до тої шестої куриї виборчої вчислено попри деяких виборців з титулу інтелїґенциї також і всїх тих, що платять мінїмальний податок чиншевий.

З тих голосів отже, які дають ся чути против загального права виборчого можна припускати, шо у нас право виборче буде хиба розширене лиш в той спосіб, що будуть утворені нові куриї — чи в той спосіб, як то тепер предкладає підкомітет для реформи виборчої, чи в який инший. Проєкт підкомітету пред-

---

5)

ПРОПАВША БРАЗЕЛЄТА.

Оповіданє з житя старинного Всходу

Сулейманa Гамі-бея.

(Дальше).

Дослухавши до кінця письмо від сирийского царя, фараон передусїм запитав о бразелєту. Дізнавши ся, що ся річ пропала, він заявив:

— Хто дістане менї сю бразелєту, той буде нагороджений так, як ще нїколи не нагороджував я моїх слух!

Тут Гамід попросив дозволу запитати для поясненя справи сирийских послів о одну річ, а коли єму се дозволено, він обернув ся до них з такими словами:

— Ви, хоробрі Сирийцї, лише завдяки чудови бачите мене тут, перед собою! І дїйстно менї удало ся лише чудом утечи з неволї і прибути сюди скорше як ви. О тім, що стало ся, коли мене взяли в неволю, а також і о смерти начальника вашого в Ґазї ви лише що розповіли. А що до того, що Хананеєць Натан міг би був не допустити до всеї тої біди, єсли би не намовив вас іти з ним на Єрусалим, а не коротшою дорогою, о сїм я ще вчера доносив великому фараонови. І ось, я хочу запитати вас тепер о сю бразелєту, котру ваш цар лично передав Арцхульому, а іменно: чи знає з вас хто, де ся річ була схована? Чи мав єї Арцхулї все при собі, так як царске письмо в шкірянім торбі, чи може він сховав бразелєту в котрім з мішків?

Один Сириєць так відповів:

— Ти знаєш, Гаміде, що наш покійний товариш не любив богато говорити, був скритий і длятого ніхто з нас не знав, де була бразелєта в часї дороги... Лише одно пригадую собі добре, що Арцхулї, одержавши сю річ з рук нашого царя, сховав єї під свою одежу.

— Дуже добре! — закликав Гамід. — Значить ся, що Арцхулї мав в дорозї бразелєту при собі, а не ховав єї инде.... Тепер ще запитаю вас: чи не говорили ви самі, що ваш товариш перед своєю смертию передав Натанови всьо, що було єму поручене? Атже і таблички він одержав від умираючого?...

— Нас при тім не було — заговорив другий Сириєць — а о табличках сказав нам він сам, як виправляв нас сюди з Ґази.

— В такім случаю, сей Натан мусїв дістати і бразелєту разом з письмом від Арцхулього, а що він дав вам лише таблички, а о другім нїчого не згадував, то значить, що бразелєта лишила ся....

Кількох Сирийцїв перебило Гаміда:

— Се не може бути! Скорше, що Арцхулї сховав кудись бразелєту і не передав Натанови!

Хитрий Гамід все таки зумів покористувати ся тим, що вже збудив підозрінє в фараонї против Натана, хоч Напху-Ра все високо цїнив честноту молодого Хананейця.... Гамід, знаючи, що не лучить ся єму відповіднїйша нагода пошкодити свому ворогови — рішив ковати зелїзо, поки оно горяче, щоби усунути з дороги ненавистного неприятеля і на все увільнити ся від него. І не довго думаючи, він предложив фараонови поступити остро, т. є. післати безпроволочно до Ґази віддїл войска і без всякого попередного слїдства, арештувати Натана, притім переглянути всї єго річи.

— Єсли бразелєта не буде коло него — говорив він фараонови — то нїчого не стане ся, бо тодї можна єго увільнити.

Гамід був тепер такий певний, що Натан, затаїв сю дорогоцїнну річ, що уважав вже неможливим, аби єго ворог оправдав ся. І тайно тїшив ся, що єго наміри перевисшили всякі дожиданя.... Єго надії і мрії звершували ся як найкрасше.

Таким способом на Натана був виданий засуд, бо фараон велїв зараз післати до Ґази повірника в супроводї віддїлу войска, щоби перевести раду Гаміда. Начальникови віддїлу приказано питати подрібно на всїх попасах о Натана, і єсли покаже ся, що він вже виїхав з Ґази — прихопити єго на дорозї і зараз перетрусити: єсли удасть ся найти бразелєту — вертати як найскорше, щоби безпроволочно повідомити фараона о щасливім відкритю. На случай, єсли би Натан задумав виїхати з Ґази не

кладає так: Палата послів має складати ся з 400 членів; з тих 353 вибирають: більша посілість, міста, громади сільскі і палати торговельні. Що-до тих старих курий, то позістає ценсус виборчий 5 зр. і прочі услівя виборчі. На нову, пяту курию, припаде 47 послів. Ся курия розпадає ся на дві части: одні, що платять взагалі якийсь податок безпосередний, а доси не мали права виборчого, дістануть 34 мандатів; другі, робітники, що належать до каси хорих, дістануть 13 мандатів. З 34 мандатів припаде на Галичину 8 а з 13 мандатів другої части 1 посол. Робітники, що платять 1 зр. безпосередного податку, належать до першої ґрупи; робітники, що платять менше як 1 зр. і належать до каси хорих вибирають в другій ґрупі. Вибори з куриї пятої в містах відбувають ся безпосередно, прочі вибирають через правиборців. Будуть однакож і мішані округи виборчі, а в тих вибір буде відбувати ся через правиборців.

Перегляд політичний.

В суботу відбула ся під проводом Є. Вел. Цісаря нарада міністрів, в котрій взяли участь президенти обох кабінетів угорского і австрийского, спільні міністри ґр. Голуховский і Каляй, міністер рільництва ґр. Фалькенгайн і міністер двору Йошіка. На раді обговорювано промову цісарску до спільних Делеґаций. Спільні Делеґациї зберуть ся дня 6 с. м., а дня 8 с. м. буде Є. Вел. Цісар принимати насамперед угорску а відтак австрийску Делеґацию.

В Джеддах, портовім місті Мекки убили Бедуіни анґлійского віцеконсуля, а росийского консуля і секретаря француского консуляту поранили тяжко. З сеї причини готово ще прийти до якихсь запутаний межи Анґлією а Туреччиною, хоч султан сам взяв сю справу в свої руки і приказав виновників, з котрих 10 вже арештовано, строго покарати.

Новинки.

Львів дня 4 червня 1895.

— **Іменованя.** П. Намістник іменував вахмістра жандармериї Ант. Янковского канцелістом поліцийним при дирекциї поліциї у Львові. — Ц. к. краєва Дирекция скарбу у Львові іменувала провізоричного официяла горалень Ад. Плазиньского дійстним официяло м горалень.

— **Конкурси.** Виділ ради повітової в Калуши розписує конкурс на посади: 1) окружного лікаря з осідком в Войнилові і 2) люстратора громадских маєтків. Платня лікаря виносить 500 зр. і 300 зр. додатку, а люстратора 700 зр. і 300 зр. додатку річно. Поданя о першу посаду треба вносити до 4 тижднів, а о другу до 6 тижднів від дня оголошеня конкурсу.

— **Є. Е. п. Намістник,** що, як ми доносили, виїхав був на візитацию старостств до Тарнова і Бохні, оглянув в четвер по полудни копальні соли в Бохні. В копальни приймав п. Намістника радник гірничий п. Стшелецкий на чолї урядників та гірничі робітники з своєю капелею. О 6-ій годині вечером виїхав п. Намістник повозом до Тарнова. По дорозї вступив до Бжеска, оглянув тамошнє староство, а відтак задержав ся в Войничи, де представили ся п. Намістникови урядники повітового суду і рада громадска. В Тарнові оглядав п. Намістник дня 21-го мая школи середні і народні і відвідав епископа Лобоса. О годині 12-ій в полудне уділяв авдиенций духовеньству, урядникам і войсковим.

— **Віцепрезидент краєвої Дирекциї скарбу** др. Витовт Коритовский виїхав на тиждень зі Львова.

— **Пересторога перед еміґрацією до Босни.** Як доносять з Відня, явив ся сими днями у тамошного адвоката дра Едмунда Корнфельда селянин Фелікс Дубель з Галичини і оповів таку історию: Якісь аґенти прийшли в околицю Писька та почали намовляти селян до виїзду до Босни, обіцюючи їм великі ґрунти. Партия зложена з 20 людий рішила ся виїхати. Не були то селяни найбіднійші, бо кождий з них мав на дорогу до Босни та ще з 100 до 200 зр. на загосподароване в новім краю. Приїхали до Дербента в Босні, а зголосивши ся там до ц. к. старости, довідали ся, що правительство в окупованих краях дійстно роздає ґрунти, однак лише таким, котрі викажуть ся, що мають найменше 600 зр. на закупно потрібного інвентаря, знадібя рільничого і т. и. Так отже галицкі селяни осїли на леду. Рада в раду — вислали одного з між себе назад до Відня і отсе той зголосив ся у адвоката дра Корнфельда. Адвокат удав ся до секцийного шефа в міністерстві для Босни, Єнсиковича, а той потвердив все те, що сказав селянам староста в Босні, і відослав адвоката до радника Петрашки, референта справ кольонізациї. Петрашка зателеґрафував до старости по докладне справозданє, котре імовірно сими днями надійде. Тимчасом др. Корнфельд удав ся до міністра Яворского, а той прирік поговорити з міністром Каляєм.

— **Огні.** З Перемишлян пишуть: Перед 12 ою годиною вибух в Перемишлянах в улици за костелом огонь; почала палити ся соломяна хата одної бідної міщанки, а до години вигоріла майже ціла уличка. В великій небезпечности була школа, бо зараз коло неї спалив ся хороший мурований домок повітового инжинера п. Ґавла. Відтак огонь перекинуло в два зовсім віддалені місця, однак в обох удало ся его зльокалізувати. Одинацять загород міщаньских пійшло з димом. Доси ще подекуди догарає те, що не мало часу вигоріти.

— **Самоубийство.** В домі під ч. 13 в ринку у Львові повісив ся зарібник Йосиф Таглер. Причиною самоубийства мала бути гризота, що его син дуже зле вів себе.

— **Нещастна пригода.** В Тернополи утопив ся, ражений серцевим ударом, в часї купелі в ріці диетар Виділу повітового Островский. Покійний був ще молодим чоловіком, бо мав ледве 28 літ і недавно оженив ся.

— **Хмаролом.** В околиці Праги наробив хмаролом дня 25 мая с. р. величезні шкоди, особливо в хатах низше положених. Улиці стояли під водою, ціле передмістє Косірж і одна часть Сьміхова так само.

— **До чого доводить пияньство.** Перед львівским судом присяжних ставала в пятницю Теодора Ворожбит, обжалована о підпалене будинків свого мужа Якима Ворожбита, якого до-

---

до Єгипта а в инше місце, були видані осібні прикази.

Очевидно Напху-Ра не знав, що Гамід на подвірю перед палатою шепнув начальникови відділу:

— Слухай: чим острійше поступиш зі злодієм, тим більше догодиш цареви! Я се добре знаю.

А фараон і більшість его достойників, противно, скорше бажали і надіяли ся в души, що невинність загального любимця буде доказана.

Не минуло й тижня, як раз вечером розійшла ся по столици чутка, що під сильною сторожию привезли Хананейця — улюбленого слугу фараона, закованого в кайдани Натана та й закинули его у вязницю....

Натана зловлено в дорозї, як якого найгіршого переступника. Молодець, не підозрівалючий нічого, спокійно під'їздив до Мемфіса і стрітивши єгипетский відділ, звернув ся до него з привітом.

Замість відповіди, на Хананейця кинули ся, стали его оглядати і дуже скоро найшли у него шкіряну торбину, однако Натан віддав єї аж по завзятій борбі. Хоч як він кляв ся і молив — нічого не помогло: торбину з браслетою відібрано, а самого Натана, що так хоробро боронив царскої власности, заковано в кайдани.

Гамід лично вручив бразелету фараонови, але фараон вже не виявляв ні гніву ні невдоволеня і приймив від него сю дорогоцінну річ з якимсь тихим сумом. Він жалував, що утратив чоловіка, котрого любив як сина; сей жаль придавляв в нім чувство радости, коли побачив найдену бразелету.

З тої, чи з другої причини, досить, що Напху-Ра немов забув нагородити Гаміда, і сей виглядаючи великих ласк а не одержавши нічого, був так роздразнений та розгнїваний, що зараз покинув царский двір.

Минуло пів року, а на чолї фараона все ще лежала якась тїнь. Стіни вязниці все ще закривали розкішний сьвіт перед очима невинно замкненого Хананейця, але Натан не нарікав, не жалував ся; его лице часами навіть сьвітило ся якоюсь тихою радостию і взагалі він був спокійний, бо его віра була тверда як скала; він надіяв ся, що в короткім часї виявить ся его невинність.

Бог, котрого він що дня благав о своє увільненє, видко перебував з ним. Натанови удало ся зискати прихильність начальника вязниці, так, що з замкненим обходили ся о много ліпше, як з иншими его товаришами недолї. Сей начальник, чоловік доброго серця, був сьвято пересьвідчений, що на сей раз біда звалила ся на неповинну голову і длятого старав ся що-до молодого Хананейця виповняти свій тяжкий обовязок по змозї мякше.

А там далеко від сеї тюрми, в Палестині, старенький Талмаі і его вихованиця Рут дожидали нетерпеливо повороту Натана, але.... минали дні, тижні, місяці, а его не було.... „Що могло так довго его там задержати — гадав старець — его, радість і утїху моеї старости?“ Від свого брата Калеба, що жив в Єрусалимі, знав Талмаі, що від того часу посольскі каравани фараона, ідучи через приморске місто Яфу, вже два рази переходили там, і єсли би син був між послами, то очевидно не забув би післати з дороги до дому вістки.... „А може бути, — думав старець — що тяжка недуга або яка инша важна причина задержує Натана далеко від родинного дому і він мимо волї мовчить?“

Рут старала ся потішити і успокоїти старця, кажучи, що нема чого непокоїти ся, що всьо скоро і просто роз'яснить ся, але в души сама тому не вірила, що говорила і з кождим днем ставала сумнійша і більше мовчалива.

Хатка в Гупні, перше така привітна, весела, тепер якось затихла, покрила ся сумом, а дївчина доси не бажаюча признати ся навіть сама перед собою, що любить сина свого добродія, добре пізнала, як сильно полюбила Натана. І помимо всеї своєї біди, она так утішила ся, їй так було солодко, коли Талмаі, заставши єї в сльозах, промовив:

— Моє ти біднятко! Атже й він тебе полюбив. З ним певне стало ся щось, коли він доси не приїхав сюди, де дожидає его не лише сама вітцівска любов.

Рут не видержала і з плачем кинула ся на груди доброго старця, а відтак успокоївши ся нараз трохи, покріпшала: нею заволоділо довірє до себе самої, она почула в собі силу, небувалу міць спасти милого від якоїсь великої, їй самій ще незвістної небезпечности.

Однако скоро скінчила ся непевність, що мучила Талмаі і Рут. До Єрусалима прибуло знов египетске посольство і не вспіла ще каравана розмістити ся на нічліг, як в ній явив ся Калеб, брат Талмаі. Він зараз звернув ся до Єгиптян з питанями:

— Де мій свояк Натан? Що стало ся з ним? Длячого цар не висилає его тепер до Ханаана?

Єгиптяни відповіли Калебови:

— Як! Чи ти ще не чув, що Натан вже від пів року сидить у вязниці?

І розповіли всьо подрібно, причім очевидно не залишили розказати про пропавшу бразелету.

— Лукавий Гамід, — говорив один з Єгиптян приголомшеному Калебови, — давно хотів зловити в сітку твого свояка і коли Натан мимохіть лишив ся в Ґазі, зумів Гамід збудити підозріне в фараоні против его любимця.

Відтак розповів Єгиптянин історию з бразелетою.

Калеб був чоловік розумний і спокійний, тому і така сумна вість не могла его надто

пустила ся дня 18 марта с. р. в сели Гійчи коло Рави рускої. Яким не давав жінці пиячити, до чого она мала великий наклін. З тої причини бували між ними часті бійки. Дня 17 марта пропила обжалована 8 зр. і за те побив еї Яким, а она, розлючена, підпалила на другий день, коли муж був на торзі в Раві, хату і стодолу, котрі згоріли до тла. Яким, вернувши домів, застав вже лише згарища. Судиї присяжні потвердили 11 голосами питане в напрямі умисного підпалу, а трибунал увзглядняючи облекшуючі обставини, засудив Теодору Ворожбит на три роки тяжкої вязниці, заостреної що 14 днів постом.

— Похорон Хінця в Льондоні. Минувшого тиждня похоронено помершого в Ґриїч Хінця на кладовищи в Льондоні строго після хіньского звичаю. Померщого вложили убраного в трумну і вклали в рот 6 пенсів. Коли спущено вже трумну в могилу, покрито еї рижом і річами з паперу і поставлено фляшку вина женевского. Крайни померщого танцювали навколо могили і сьпівали. Коли могилу вже покрито, принесли Хінці всякий харч, дріб і малі кусники мяса та поставили їх на могилу. Ще якийсь час Хінці танцювали і сьпівали, а вкінци опустили веселі кладовище.

— Електричний трамвай в Сараєві. Головне місто Боснии має від 1 мая електричний трамвай. Першого дня їхало 2000 людий. Цікава публика обступила кінцеву стацию і там толкує собі темний сільский нарід невидиму силу, що доказує такі дива в свій простодушний спосіб. Коли віз стає, діти оглядають себе в лякерованих стїнах воза, або й показують свої язички та тїшать ся, що образ все так докладно показує. Коли віз зачинає рухати ся, дїтвора біжить на взаводи, а вкінци встидає ся, що віз побідив....

— Найбільша продукция. До тепер думали, що найбільшу фабрику в Европі має Круп, фабрикант армат в Ессені, бо платить річно податку 800.000 марок. Тепер же показує ся, що его перевисшає фабрикант спірітусу в Румунії, Марінеску, котрий минувшого року заплатив податку 1,651.421 франків. Надто має жена того фабриканта бровварі, так, що они разом заплатили торік податку більше як три мілїони франків. Перед двайцятьма роками мав Марінеску малу пекарню в Букарештї.

— Ческо-славяньску етноґрафічну виставу в Празї відвідало до дня 30-ого мая (включно) 120.089 осіб за платними білетами. Сезон ґромадних відвидин ще не почав ся.

— Перед вінчанем. До віденьских ґазет доносять з Фішав коло Вінер-Найштадт про таку пригоду: Одна любовна пара, що по довгих переговорах порозуміла ся, мала іти до церкви під вінець. Она, заможна господиня, він, чоловік статочний, чув себе щасливим, що найшов вкінци се, чого так довго глядав, т. е. вірну подругу на сїй терпистій дорозї життя. Що вдова мала крім того і шість тисячів зр. готівки, то було вправдї дуже гарно, але у него не робило великої ріжниці, він же не був з тих, що женять ся лиш для гроший. Але все таки був він цікавий і коли гості мали вже іти до церкви, а музика стояла перед хатою та виводила весїльного марша, шепнув він своїй будучій жінці, що ему хотїлось би пересьвідчити ся, чи справдї правда, що люди кажуть, немов она має шість тисячів готівки — він хотїв би їх побачити на власні очи. Она відповіла, що на се буде досить часу й по вінчаню, тепер же ждуть на них гості. Але делїкатний до сего часу суджений став нараз лютий і кричав як навіжений, що він хоче знати, чи его не обманюють. І перед его очима отворила ся скриня, він побачив красних 60 соток і камінь упав ему з серця. Але й вдові упав камінь з серця: розрадована і весела запросила она гостий до накритих столів і стала припрошувати їх, щоби бавили ся, їли та пили, бо нинї еї весїле. Суджений замітив, що до того буде досить часу й по слюбі, але она уперла ся і сказала що й перед слюбом можна попоїсти. Судженому відійшла охота до їди і він тихцем винїс ся, а вдова забавивши гостий перепросила сьвященика.

— Пекуче дерево. Европейскі подорожники, що звиджували горячі краї, богато оповідали і писали про т. зв. „пекуче дерево", котре парить людий і звірята, коли его діткнути ся. Се дерево належить до рода кропив, має в собі пекучу материю, котра виходить волосками, що покривають долїшну часть листків, і парить та викликує запалїнє тїла, если тих волосів діткнути ся. Волоски подібні до волося на кропиві, лише значно більші. Перед кількома лїтами стояло таке дерево в парку міста Модраса в Індиях, а побіч него був стовп з написею, остерігаючою публику, щоби не дотикала ся его листя. „Пекуче дерево" дуже розповсюднене в Азиї і найчастїйше подибує ся в Гімаляях, Асані, полудневих Індиях, Бірмі і Цейльонї. В полудневих околицях добігає се дерево середної величини. Ся особлива і небезпечна ростина видає неприятний запах, котрий остерігає подорожних. Попареня від неї не суть для житя небезпечні, але викликують диймаючий біль, котрий триває цілими місяцями. Подорожні були часто сьвідками мук тамошних людий, що неуважно діткнули ся листя сего дерева. Цеи попарені нею, бігають як скажені і кусають до крови болючі місця. Один місионар в Бірмі, опарений пекучим деревом, слабував тяжко цілий рік, а коли вже трохи підлїчив ся, то ще довгий час чув прикрий біль в цілім тїлї.

— Померли: О. Андрій Матковский, парох Яричева, дня 30 мая в 76-ім році житя а 49-ім сьвященьства; — в Тичині вдова по пок. директорі Банку для країв коронних і бувшім краєвім маршалку Галичини, ґр. Ядвиґа Водзицка в 50-тім році житя; — в Жарисках коло Добрусина властитель більшої посїлости і польский писатель др. Генрик Ясеньский.

Штука, наука і література.

— „Зорі" ч. 10 містить: Продовжене роману О. Кониського „Грішники"; — стишок Я. Щоголева „Травень"; — докінчене оповідання Одарки Романової „Злонадійна"; — докінчене „Нових поетичних творів" С. Руданьского; — продовжене Чайченкового перекладу Шілерової драми „Вільгельм Тель"; — продовжене студиї О. Кониського, „Шевченко підчас висшого розцьвіту его кебети, до арешту його (1845—1847); — продовжене статї „Гетьмановане Бруховецкого"; — початок розвідки Максима Горголя „український театр в Київі"; — дальше оповістки, критичні замітки, вісти лїтературні, хроніку і бібліоґрафію. Ілюстраций містить се число три: портрет Івана Котляревского, вид церковці в Підлютім коло Перегиньска і фотоґрафічну знимку з ґрупи селян з Волцнева, жидачівского повіта. — З сим числом розіслала редакция 24-ий аркуш другого тому „Росийско-українського словаря".

— „Омелян Огоновский. Єго житє і діяльність. Написав Остап Макарушка". Ст. 64. — 8°. Ся праця вийшла яко 181-ша книжочка „Просьвіти" за місяць червень 1895 р. і коштує 15 кр.

пригнобити; він, хоч і занепокоєний, бачив, що тут треба зараз всьо обдумати, а обдумавши — скоро брати ся до діла. І дійстно досить скоро дозрів у него дуже добрий плян виратованя свояка: головно Калеб числив на поміч Абді-таби, що вже при першім посольстві оказував для него прихильність. І він рішив передусім повідомити о своїм пляні первосьвященика і випросивши у него поміч, розповісти о всім свому братови, вітцеви нещасного молодця.

І дійстно Калеб добре обчислив ся, тим більше, що Абді-таба мав намір просити фараона, щоби він відпустив Натана до него на службу до Єрусалима.

Єрусалимский володар, побачивши війшовшого Калеба, пішов сам до него на стрічу і поблагословивши его, запитав о причину смутку, що вкривав лице просячого.

Калеб, тронутий привітливостию первосьвященика, розповів дрожачим від зворушеня голосом пригоду Натана.

Абді-таба від разу догадав ся, що невинного молодця постигла незаслужена тяжка кара.

— Кріпи ся, мій сину, — промовив до него привітливо Абді-таба. — Піди і успокій чим скорше честного Талмаі. При помочи Всевишного удасть ся нам змякшити серце фараона! Я сам буду уперто просити его, щоби увільнив Натана і надію ся на повний успіх. Але й ви з своєї сторони повинні удати ся до фараона, а що матір Натана не живе, а Талмаі вже за старий до такої далекої дороги, то мусиш ти его заступити і поїхати з моїм письмом до Єгипта та просити там у фараона ласки для Натана.

З легким серцем вийшов Калеб від первосьвященика і поїхав до Гупни, щоби приготовити Натанового вітця на сумну вість.

Тальма страшно зворушив ся, коли дізнав ся, що приключило ся его синови, однако він привик покладати надію на Бога, вірив в невинність сина і длятого скоро успокоїв ся.

Калеб, бажаючи свобіднїше відітхнути, вийшов до саду; за ним вийшла і Рут... Без сльоз, але з перестрашеними очима, вислухала она сумної вісти, а дізнавши ся, що стрик Натана їде до Єгипта, упала на коліна, обіймила его ноги і стала благати, щоби її взяв з собою.

Старця здивував перестрах дівчини, і він спершу не знав, що робити, але втім немов прозрів і згадав, що ему говорив Абді-таба. Атже первосьвященик сказав, що просьба любячої женщини жеже найскорше змякчити серце фараона!

— Встань, дитино, — промовив Калеб. — Слухай, передусім треба найти когось такого, хто був би при Талмаі, бо тепер не можна его самого лишати. Єсли найдемо такого чоловіка, тоді поговоримо о твоїм бажаню.

Рут підняла ся, заридала, але успокоївши ся, сказала:

— Чи ти гадаєш, що я могла би коли небудь лишити, покинути Талмаі? Але тепер я чую, на певно знаю, що верну ему сина... Хоч я слаба дївчина, але у мене стане на се сили! А що-до чоловіка, то так буде: я маю брата; він може доглянути саду і дому; тепер він служить у нашого сусїда, а сусїд добрий чоловік і любить нас. Він охотно пустить брата сюди... Ах, любий Калебе, возьми мене з собою.

Калеб подумав і спитав:

— Скажи менї, дївчино, чи любиш ти Натана?

Ярко зарумянила ся Рут, кивнула головою і сказала цїлком спокійно:

— Єсли би мене засудили на вічну тяжку роботу в Єгиптї, а я тим могла увільнити Натана, то я се все радо приймила-б. Я віддала би житє, коби лише уратувати мого любого.

— Добре — відповів Калеб. — Ти поїдеш зі мною, если лиш буде се від мене зависїти... О одно лише прошу тебе: не говори тут нікому, куди ми вибираємо ся.

(Конець буде.)

Телєґрами.

Відень 4 червня. Зачувати, що ґр. Голуховский дасть пояснення заграничної полїтики дня 11 с. м.

Льондон 4 червня. До Байрута прибула анґлїйска фльота зложена з 17 кораблів.

Петербург 4 червня. Сенат фінляндский розширив права жидів фінляндских і зрівнав їх з прочими чужинцями.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1895 після середно-европ. год.

Відходять до

	Поспішні			Особові			
Кракова	8·40	2·50	11·	4·55	10·25	6·45	—
Підволочиск	—	1·56	5·46	—	9·50	10·20	—
Підвол. з Підзам.	—	2·10	6·	—	10·14	10·44	—
Черновець	6·15	—	—	10·30	2·40	—	—
Черновець що понеділка	—	—	—	10·35	—	—	—
Стрия	—	—	—	5·25	9·33	—	7·38
Сколього і Стрия	—	—	—	—	—	3·00	—
Белзця				9·15	7·10		

Час подаємо після годинника середно-европейского; він різнить ся о 36 мінут від львівского: коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 36 мін.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.